

Handläggare
Oskar Sevefjord
Telefon: 08- 508 33 065**Till**
Utbildningsnämnden
2013-12-19

Föreläggande förenat med vite gällande, AB Parts och Paomees, Europaskolan i Vasastan, Luntmakargatan 101

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Föreläggande med vite:

1.1 Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen AB Parts & Paomees (org.nr. 556702-5696) att vid vite av 250 000 kronor senast den 1 augusti 2014 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.1 – 1.1.4 nedan.

1.1.1 Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 se till att utbildningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av förskollärare (2 kap. 13 §).

1.1.2 Huvudmannen ska bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 följa det godkännande som huvudmannen innehar.
Förskolan får inte ha fler än 36 inskrivna barn.

1.1.3 Huvudmannen ska följa lagen om registerkontroll i enlighet med vad skollagen och stadens riktlinjer föreskriver (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag av fristående förskola, kap. 6.5).
Huvudmannen ska skapa en tydlig rutin som

säkerställer att en korrekt kontroll av utdrag ur belastningsregistret görs innan anställning sker.

- 1.1.4 Huvudmannen ska utforma verksamhetens systematiska kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3 – 6 §§ skollagen och Läroplan för förskolan (Lpfö 98) kap. 2.6.
- a. Huvudmannen ska se till att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas på både huvudmanna- och enhetsnivå.
 - b. Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är utformad så att de nationella mål som finns för utbildningen i förskolan uppfylls.
 - c. Förskolechefen ska tillsammans med personalen besluta om hur resultatet av utbildningen och utvecklingsinsatserna kontinuerligt ska följas upp och utvärderas i förhållande till målen i den svenska läroplanen.
 - d. Förskolechefen ska ansvara för att förskolan har en samlad dokumentation som innehåller förskolans resultat och måluppfyllelse samt en bedömning av verksamhetens utvecklingsbehov i förhållande till målen i den svenska läroplanen.
 - e. Förskolechefen ska ansvara för att den samlade dokumentationen innehåller beslut om och konkreta mål för de utvecklingsinsatser som ska genomföras i förhållande till de nationella målen.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

2. Föreläggande utan vite:

- 2.1 Huvudmannen ska se till att verksamhetens ledningsorganisation följer vad gällande styrdokument anger för skolformen (2 kap. 9 - 11 §§ och 23 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.7).

- a. Huvudmannen ska tydliggöra förskolechefens anställningsförhållande.
- b. Huvudmannen ska se till att förskolechefen har det ansvar och de befogenheter som ska tillfalla en förskolechef och att detta dokumenteras.

2.2 Huvudmannen ska se till att förskolans dokument finns tillgängliga på svenska (26 kap. 4, 7 och 8 §§ skollagen samt Språklagen 2009:600).

2.3 Huvudmannen ska följa skollagens krav om att alla barn, oberoende av sociala eller ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning och inget barn får diskrimineras (1 kap. 8 § och 8 kap. 18 § skollagen, inklusive diskrimineringslagen 2008:567). Huvudmannen ska omgående avsluta avgiftsbelagda aktiviteter, som exempelvis simskola, inom förskolans ramtid.

2.4 Huvudmannen ska följa skollagens krav om att alla barn oberoende av sociala och ekonomiska förhållanden ska ges lika tillgång till utbildning (1 kap. 8 § skollagen, 8 kap. 18 – 19 §§ skollagen).

- a. Huvudmannen ska omgående se till att inget barn diskrimineras vid intagning av barn till förskolans platser.
- b. Huvudmannen ska se till att verksamhetens urvalsregler överensstämmer med det som skollagen och Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola medger.

3 Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Ann Hellenius
T.f. Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattade den 3 februari 2012 ett tillsynsbeslut där huvudmannen (AB Parts & Paomees, org.nr. 556702-5696) ålades att åtgärda de brister som uppmärksammats i huvudmannens förskola. Tillsynsbeslutet fattades med hänvisning till genomförd tillsynsinspektion den 8 november 2011. Detta beslut har följts upp under sommaren 2013 genom granskning av inkomna handlingar som utbildningsnämnden har begärt i enlighet med tillsynsbeslutet samt en uppföljande tillsynsinspektion den 4 och den 18 juni 2013. Ärendet har även följts upp genom samtal med några av förskolans medarbetare och den då vikarierande förskolechefen den 4 och den 18 juni 2013.

Vidare intervjuades huvudmannens representant (Rita Ahonen delägare i AB Parts & Paomees) den 5 september 2013. I samband med intervjun gavs huvudmannens representant en muntlig beskrivning av de kvarvarande och nya brister som konstaterats vid den nu aktuella uppföljningen av verksamheten vid huvudmannens två förskolor.

Förvaltningen har även genomfört tillsyn av huvudmannens förskola på Renstiernas gata 12 (första tillsynsinspektionen den 27 oktober 2011 och tillsynsbeslut den 15 juni 2012).

Förvaltningen kan konstatera att flera av de brister som påtalats i föreliggande ärende för förskolan Europaskolan i Vasastan även påtalats vid Lilla Europaskolan, Renstiernas gata 12 (dnr 12-453/3715).

Förvaltningen kan även konstatera att huvudmannen, trots att god kännedom om lagstiftningen borde finnas efter förelägganden och anmärkningar i tillsynsbeslut om huvudmannen AB Parts & Paomees olika förskolor, inte har vidtagit åtgärder för att avhjälpa befintliga eller förhindra nya, likvärdiga, brister i verksamheten vid Europaskolan i Vasastan.

Kommunicering

Förvaltningen har den 16 september 2013 kommunicerat föreliggande inspektionsrapport. Huvudmannen har den 25 september 2013 inkommit med ett yttrande. I yttrandet anges att inga sakfel hittats i tillsynsrapporten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom tillhandahållaravdelningen.

Ärendet

Godkännande

AB Parts & Paomees har sedan den 6 juli 2006 godkännande att enligt skollagen bedriva förskola med 36 platser på Luntmakargatan 101. I fastigheten bedriver huvudmannen även grundskola och fritidshem.

Huvudmannen inkom den 11 maj 2011 med en ansökan om utökning av antalet platser vid förskolan. Ansökan avslogs den 26 juni 2012 (dnr 11-453/4319) med hänvisning till att huvudmannen inte iakttagit sina skyldigheter att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och att denne därmed inte visat att förutsättningar finns för att följa gällande lagstiftning (2 kap 5 § skollagen).

Huvudmannen har även godkännande att bedriva följande förskola:

Lilla Europaskolan på Renstiernas gata 12.
Godkännandet, som gäller från den 1 september 2010, medger 50 platser på Renstiernas gata 12, Södermalms stadsdelsnämndsområde.

Aktuella tillsynsbeslut i huvudmannens två förskolor

De två förskolorna som drivs av huvudmannen AB Parts & Paomees har erhållit tillsynsbeslut med anledning av de brister som uppdagats vid tillsynsinspektioner som utbildningsförvaltningen genomförde under oktober och november månad 2011. Dessa tillsynsbeslut följs för närvarande upp av förvaltningen.

Generellt gäller att ett tillsynsbeslut som nämnden fattar gäller enskilda förskolor/adresser och de förhållanden som uppmärksammas där.

En huvudman ska därför alltid noggrant pröva om nämndens beslut kan få allmängiltiga konsekvenser för huvudmannens sätt att bedriva sin utbildning.

Vid uppföljningarna av de två förskolorna har flera likvärdiga brister uppmärksammas. Allvarliga brister, som trots utbildningsnämndens tillsynsbeslut inte avhjälpes, är att huvudmannen inte följer gällande godkännande avseende antal

inskrivna barn utan närmast systematiskt skriver in fler barn än vad godkännandet medger, att huvudmannen vid upprepade tillfällen inte följt lagen om registerkontroll, att huvudmannens verksamheter har en låg andel eller helt saknar förskollärare, att förskolans systematiska kvalitetsarbete inte följer skollagens krav samt att förskolans ledningsorganisation är otydlig.

Uppföljande tillsyn från och med juni månad 2013

Föreliggande tillsynsbeslut har följts upp genom kortare samtal med några av förskolans medarbetare den 4 och den 18 juni 2013, den vikarierande förskolechefen inkluderad.

Vidare intervjuades huvudmannens representant Rita Ahonen (delägare i AB Parts & Paomees) den 5 september 2013. I samband med intervjun gavs huvudmannens representant en muntlig beskrivning av de kvarvarande och nya brister som konstaterats vid den nu aktuella uppföljningen av verksamheten vid huvudmannens två förskolor.

Huvudmannen har den 16 september 2013 givits tillfälle att sakgranska bilagd inspektionsrapport. Huvudmannen har den 25 september 2013 inkommit med ett yttrande. I yttrandet anges att inga sakfel hittats i tillsynsrapporten.

Nedan redovisas nämndens tillsynsbeslut av den 3 februari 2012 och huvudmannens yttranden. Under rubriken *Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning* redovisas förvaltningens bedömning av om huvudmannen avhjälpt identifierade brister eller om de kvarstår.

Beslut om förelägganden av den 3 februari 2012

Tillsynsbeslut den 3 februari 2012

1. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan.
 - a. Förskolan får inte ha fler än 36 barn inskrivna.
 - b. Godkännandet ska följas så snart det är möjligt, dock senast från och med den 1 september 2012.

Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

I ett yttrande daterat till den 30 december 2011 (dnr 11-453/8938), inför det tillsynsbeslut som fattades efter förvaltningens tillsynsinspektion den 8 november 2011, föreslog

huvudmannen att en minskning av antalet inskrivna barn skulle ske ”vid vårterminens slut den 30 juli 2012”.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Huvudmannens yttrande av den 30 december 2011 hade beaktats i det beslut som utbildningsnämnden fattade den 3 februari 2012 om att korrigering i enlighet med godkännandet skulle ske senast den 1 september 2012.

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen i juni 2013 framkom dock att förskolan fortfarande har fler barn inskrivna än vad godkännandet medger (37 barn på 36 platser). Förvaltningen kan därmed konstatera att förskolan alltså inte bedrivs i enlighet med det godkännande som finns för verksamheten.

Huvudmannen har, som nämns i avsnitt godkännande, även godkännande att bedriva förskola med 50 platser på Renstiernas gata 12. Uppföljningen av tidigare tillsynsbeslut för Renstiernas gata 12 (dnr 12-453/3715) visar att huvudmännen även på denna förskola har skrivit in fler barn än vad godkännandet medger.

Förvaltningen vill i detta sammanhang knyta an till ovan, under rubriken *Godkännande*, nämnda förhållande att huvudmannen under tillsynsperioden inkommit med en begäran om utökning av antalet platser vid förskolan. Ansökan avslogs den 26 juni 2012 till följd av att förvaltningen mottagit två klagomål som rörde huvudmannens förskolor på Södermalm, vilka bedömdes som allvarliga. Klagomålen utreddes och resulterade i beslut om föreläggande och anmärkningar (dnr 11-453/4235, 11-453/6314). Beslutet medförde att en utökning av huvudmannens verksamhet inte medgavs, vilket är förvaltningens praxis när en huvudman tilldelats ett föreläggande.

Förvaltningen bedömer den konstaterade bristen som allvarlig med hänvisning till att huvudmannen inte efterlevt tillsynsbeslutet från den 3 februari 2012 där huvudmannen enligt 26 kap. 10 § skollagen förelades att senast den 1 september 2012 bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen) och att samma förhållande har kunnat konstateras vid huvudmannens andra förskola.

Tillsynsbeslut den 3 februari 2012

2. Enligt 26 kap. 10 § skollagen föreläggs huvudmannen att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3 – 8 §§ skollagen och enligt Läroplan för förskolan, Lpfö 98.

Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

Huvudmannen beskriver i den redovisning (dnr 11-453/8938) som inkom den 29 februari 2012, det vill säga innan beslut fattades den 3 februari 2012, att ”Bolaget uppfattar att Utbildningsförvaltningen är kritisk till hur Bolaget utformat sin verksamhetsberättelse och sina arbetsplaner. Som Bolaget framförde i sin tidigare skrivelse till Utbildningsförvaltningen har Bolaget tagit denna kritik till sig och kommer att vidta erforderliga åtgärder för att omarbeta dessa dokument i enlighet med skollagen, läroplanen samt Utbildningsförvaltningens instruktioner såsom Bolaget uppfattar dessa”.

Någon ytterligare redovisning av vilka åtgärder huvudmannen vidtagit för att avhjälpa konstaterade brister i huvudmannens och förskolans systematiska kvalitetsarbete har inte inkommit till förvaltningen.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Vid den uppföljande tillsynsinspektionen i juni 2013 uppgav den vikarierande förskolechefen att det dokument som i första hand styr förskolans verksamhet är läroplanen från International Baccalaureate, IB-programmet PYP – Primary Years Programme. Denna läroplan riktar sig till internationella skolor och omfattar verksamhet för barn mellan tre till tolv år. Den vikarierande förskolechefen ansåg att det inte finns någon motsättning i grundläggande värderingar eller inriktning mellan PYP och förskolans läroplan (Lpfö 98).

Vidare framkom att förskolans uppföljning och utvärdering, som kontinuerligt och systematiskt genomförs av de längre temaarbeten som bedrivs i samtliga grupper, endast sker i förhållande till IB:s internationella läroplan. Någon dokumenterad uppföljning och utvärdering i förhållande till den svenska läroplanen för förskolan görs inte.

Förvaltningen konstaterar att förskolan alltså saknar en dokumenterad bedömning av hur väl förskolan arbetar i riktning mot de nationella målen i läroplanen (Lpfö 98). Förskolan saknar

även dokumenterade utvecklingsmål med förväntade effekter som utgår från en utvärdering av den egna verksamhetens resultat och förutsättningar i förhållande till den nationella läroplanens mål (Lpfö 98).

Förskolan saknar vidare en planering för när och hur utvecklingsinsatser ska genomföras samt en beskrivning av när och hur effekterna av förskolans utvecklingsarbete ska följas upp och utvärderas.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att förskolan, trots tidigare föreläggande, ännu inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens och läroplanens krav (4 kap. 3-6 §§ skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.6).

Beslut om anmärkning av den 3 februari 2012

Tillsynsbeslut den 3 februari 2012

1. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att huvudmannen inte följer Stockholms stads riktlinjer för hur registerutdrag ska hanteras (punkt 6.5) vilket omöjliggjort kontroll enligt 26 kapitlet skollagen.
 - a. Huvudmannen ska följa 2 kap. 31-33 §§ skollagen.
 - b. Kopia på registerutdrag ska sparas och kunna uppvisas vid tillsyn (26 kap. 7 § skollagen och Stockholms stads riktlinjer för fristående förskolor avsnitt 6.5).

Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

I huvudmannens yttrande (dnr 11-453/8939) inför tillsynsbeslutet den 3 februari 2012, som inkom den 30 december 2011, framhåller huvudmannen att förvaltningens bedömning ”bygger på ett missförstånd om de faktiska förhållandena”. Därefter redogör huvudmannen för sina rutiner rörande kontroll av registerutdrag i samband med anställning. Huvudmannen framhåller att bristande överensstämmelse mellan datum för registerutdrag och anställningsavtal beror på att huvudmannen inhämtat nya registerutdrag varje läsår. När de nya utdragen inhämtats har de gamla gallrats ut och kasserats.

Huvudmannen anger vidare att rutinerna, som inte är i överensstämmelse med lagstiftningen, ska ändras för att ”efterkomma Utbildningsförvaltningen i denna del” och framhåller att kontroll av registerutdrag utförts ”både före och efter anställning”.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Den vikarierande förskolechefen lämnade kopior på registerutdrag och anställningsavtal för tre anställda som anställdts under åren 2012 och 2013. Förvaltningen kan konstatera att huvudmannen inte vid någon av dessa anställningar genomfört en registerkontroll i enlighet med vad skollagen föreskriver (2 kap. 31-33 §§ skollagen)

Ett av anställningsavtalen är daterat och undertecknat av den anställda innan registerutdrag utfärdats. Den anställda trädde i tjänst efter utfärdandedatumet på registerutdraget. Tillträdesdagen påverkar dock inte bedömningen då lagstiftningen anger att registerutdrag ska uppvisas innan anställningsavtal ingås.

Ett annat registerutdrag är daterat tio dagar efter att anställningen påbörjats.

En anställd är nyligen inflyttad till Sverige från utlandet. Registerutdraget är utfärdat i hemlandet cirka fem år innan det angivna tillträdesdatumet. Ett sådant utdrag får dock enligt lagstiftningen vara högst ett år gammalt.

Likvärdig brist på efterlevnad av styrande bestämmelser vid anställning av personal har även uppdagats vid huvudmannens förskola på Renstiernas gata 12 (dnr 12-453/3715). Huvudmannen har inte heller i den verksamheten åtgärdat bristen, trots föreläggande.

Tillsynsbeslut den 3 februari 2012

2. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att det finns oklarheter gällande förskolans ledning (2 kap. 8 – 11 §§ skollagen)
 - a. Huvudmannen uppmanas att tydliggöra förskolechefens ansvar och befogenheter och göra detta tydligt för förskolans personal och barnens föräldrar.
 - b. Huvudmannen uppmanas att tydliggöra vad som gäller för huvudmannens ansvar för utbildningen och göra detta tydligt för förskolans personal och barnens föräldrar.
 - c. Huvudmannen uppmanas att lämna en redovisning till förvaltningen för förskolechefens ansvar och befogenheter och för huvudmannens ansvar för utbildningen. Detta ska lämnas till förvaltningen senast den 2 mars 2012.

Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

Huvudmannen uppger i inkommen redovisning från den 29 februari 2012 (dnr 11-453/8938), att styrelsemedlem Anette Parts handhar de ärenden som följer av *Bolagets* huvudmannans ansvar. Vid denna tidpunkt anges vidare att Mary Carlsson är anställd som förskolechef och att hon, i egenskap av förskolechef för förskolan Luntmakargatan 101, leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid förskolan. Hon beslutar enligt huvudmannen ”om förskolans inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen och andra författningar som gäller för verksamheten”.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Vid kontakt med förskolan den 30 maj 2013, inför den uppföljande tillsynsinspektionen, framkom att Mary Carlsson slutat som förskolechef på Luntmakargatan 101 och att en ny förskolechef anställts. Denna förskolechef var föräldraledig och huvudmannen hade utsett en av förskolans anställda till vikarierande förskolechef.

Under intervjun den 4 juni 2013 framkom att det saknas ett anställningsavtal som visar att den av huvudmannen utsedda medarbetaren är anställd som vikarierande förskolechef. Det saknas även skriftlig dokumentation över vilket ansvar och vilka befogenheter den vikarierande förskolechefen innehar.

Den aktuella medarbetarens anställningsavtal visar att hon är anställd som förskollärare vid Europaskolan på Luntmakargatan 101, dock utan att ha behörighet som förskollärare. På anställningsavtalet finns Europaskolans logotyp och anställningsavtalet är undertecknat av en biträdande rektor som enligt Europaskolans hemsida arbetar på Europaskolan Vasastan. Av anställningsavtalet framgår inte om den vikarierande förskolechefen anställts som förskollärare av huvudmannen (AB Parts & Paomees) eller av Stiftelsen Docendo Discimus, som är huvudman för grundskolan Europaskolan på Luntmakargatan 101. I sammanhanget bör nämnas att det är samma personer bakom respektive rättssubjekt.

Den vikarierande förskolechefen intervjuades vid två tillfällen i juni 2013. Hon beskrev att hon hade möjligheter att lämna förslag till huvudmannen rörande fortbildning för personalen eller inköp av material.

Hon hade emellertid inte tilldelats någon budget som gjorde det möjligt för henne att självständigt fatta beslut om inköp eller fortbildning av personalen. Hon hade inte heller uppfattat att hon hade befogenhet att besluta om vilka medarbetare som ska arbeta på olika avdelningar eller om barngruppernas sammansättning, det vill säga att besluta om enhetens inre organisation, vilket föreskrivs i skollagen (2 kap. 9 – 10 §§ skollagen).

Vidare framkom att hon inte hade informerats av huvudmannen om innehållet i utbildningsnämndens tillsynsbeslut rörande förskolan hon är utsedd att leda.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ledas och samordnas av en förskolechef (2 kap. 9 och 10 §§ skollagen). För att kunna fullgöra sitt uppdrag och ta ansvar för att utbildningen utvecklas behöver förskolechefen ges nödvändiga befogenheter och förutsättningar.

Förvaltningen konstaterar att det finns betydande oklarheter rörande den vikarierande förskolechefens anställningsavtal och i fråga om huvudmannaskapet för olika verksamheter inom ramen för Europaskolans verksamhet på Luntmakargatan 101. I dessa frågor har huvudmannen således inte vidtagit nödvändiga åtgärder utifrån anmärkningen i tillsynsbeslutet av den 3 februari 2012.

Därutöver och mot bakgrund av vad som ytterligare framkom vid den uppföljande tillsynsinspektionen bedömer förvaltningen att huvudmannen inte klargjort vilka befogenheter och förutsättningar i övrigt den vikarierande förskolechefen ges för att utöva sitt uppdrag vid förskolan i förhållande till det ansvar som vilar på huvudmannen.

Förvaltningen kan avslutningsvis konstatera att likvärdiga brister även uppdagats vid huvudmannens förskola på Renstiernas gata 12 (dnr 12-453/3715).

Tillsynsbeslut den 3 februari 2012

3. Enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldelas huvudmannen en anmärkning med anledning av att förskolans låga andel förskollärare innebär en risk för att läroplanen inte tolkas och omsätts i verksamheten så som den är avsedd (2 kap. 13 § skollagen, 3 kap. 3 § skollagen, Stockholm stads Riktlinjer

för godkännande och bidrag för fristående förskolor samt läroplanen för förskolan, Lpfö 98).

- a. Huvudmannen uppmanas att öka andelen förskollärare.
- b. Huvudmannen ska formulera en plan för hur andelen förskollärare kan ökas (2 kap. 13 och 15 §§ skollagen). Denna plan ska lämnas till förvaltningen senast den 2 mars 2012.

Huvudmannens yttrande efter tillsynsbeslutet

I huvudmannens yttrande från den 29 februari 2012 (dnr 11-453/8938) beskriver huvudmannen svårigheter att rekrytera förskollärare men anger också olika möjligheter för att öka andelen förskollärare vid förskolan, bland annat att uppmuntra personal att vidareutbilda sig.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Enligt den av huvudmannens ombud och förskolechefen ifyllda egenkontroll för år 2012, daterad den 14 november 2012, har förskolan en förskollärare anställd på heltid. Vid tillsynsinspektionen den 4 juni 2013 inhämtade inspektören utbildningsbevis för den anställda förskolläraren och kunde då konstatera att denna saknar svensk behörighet som förskollärare.

Förvaltningen kan således konstatera att förskolan helt saknar förskollärare. Detta förhållande strider mot skollagens bestämmelser (2 kap. 8 och 13 §§ skollagen) enligt vilka huvudmannen, såsom ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser, ska tillse att undervisningen i förskolan bedrivs och leds av legitimerade förskollärare.

Avsaknaden av förskollärare medför att det inte finns behörig personal som ansvarar för undervisningen av de barn som är placerade vid förskolan (2 kap. 13 § skollagen, Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola kap 6.3 samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98).

Huvudmannen har således inte efterkommit utbildningsnämndens anmärkning av den 3 februari 2012. Att verksamheten inte bedrivs enligt gällande lagstiftning bedömer förvaltningen som mycket allvarligt.

Förvaltningen har därutöver, vid den uppföljning som för närvarande pågår vid huvudmannens förskola, kunnat konstatera att huvudmannens andra förskola på Renstiernas gata 12 (dnr 12-

453/3715) har en så låg andel förskollärare att risk föreligger att förskolans läroplan inte tolkas och omsätts i verksamheten så som den är avsedd.

Beslut om avstående från ingripande av den 3 februari 2012

Tillsynsbeslut från den 3 februari 2012

1. Förskolans val av begrepp för att i verksamhetsberättelsen beskriva barnens lärande svarar inte mot läroplanens mål och dess uppdrag i sin helhet (läroplanen för förskolan, Lpfö 98). Förvaltningen avstår från ingripande i denna fråga med hänvisning till 26 kap. 12 § skollagen.

Förvaltningens bedömning efter genomförd uppföljning

Någon uppföljning och förnyad bedömning av den tidigare bristen har inte kunnat genomföras då förskolan saknar aktuell verksamhetsberättelse eller annan form av samlad dokumentation som beskriver förskolans verksamhet och resultat.

Nya konstaterade brister vid den uppföljande tillsynsinspektionen den 3 februari 2013

Förskolans dokument

I samband med uppföljningen konstaterades att många av förskolans dokument enbart finns på engelska vilket enligt förvaltningens bedömning strider mot skollagens krav på öppenhet vid tillsyn (26 kap. 2, 4 och 8 §§, skollagen, Språklagen 2009:600 samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, kap. 7.1).

Huvudmannaskapet - Anställningsavtal

Förskolans samtliga medarbetare har anställningsavtal som är upprättade och utformade på liknande sätt som den vikarierande förskolechefens anställningsavtal som förskollärare. På det sätt som anställningsavtalen utformats framstår det som om rektor vid Europaskolans grundskolor på Gotlandsgatan 43 och Luntmakargatan 101 har anställt förskolans personal för allmän tjänstgöring vid Europaskolan.

Förvaltningen bedömer att det finns oklarheter rörande anställningsavtalen för personalen vid förskolan. Det framgår inte av avtalen vilken förskola anställningen avser eller vilken

huvudman som utfärdat anställningsavtalet (Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola, kap. 6.5).

Simundervisning

Vid tillsynsbesöket den 18 juni 2013 uppgav den vikarierande förskolechefen att sexton av tjugo femåringar en gång per vecka under vårterminen tagit del av simundervisning under förskolans ramtid. Simundervisningen har betalats av vårdnadshavarna direkt till det företag som erbjudit simundervisningen. Förskolans personal har följt med barnen till och från denna. De barn som inte deltagit i simundervisningen har erbjudits att, tillsammans med en av lärarna från sin grupp, delta i fyraåringarnas verksamhet i förskolan när simundervisningen pågått. Orsaker till att fyra barn inte deltagit i simundervisningen framgick inte i samtalet med den vikarierande förskolechefen.

Förvaltningen bedömer att den simundervisning som bedrivs vid Europaskolan i Vasastan inte är förenlig med gällande lagstiftning som bland annat anger att alla barn, oberoende av sociala eller ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning och att barn inte får diskrimineras (1 kap. 8 § och 8 kap. 18 § skollagen, inklusive diskrimineringslagen 2008:567).

Huvudmannen har i ett tillsynsbeslut från 2011 rörande förskolorna på Gotlandsgatan 43 och Renstiernas gata 12 (dnr 11-453/4235) förelagts att ”avsluta avgiftsbelagda aktiviteter, som exempelvis simskola, inom förskolans ramtid”. Förvaltningen menar att huvudmannen därigenom borde ha insikt om att simundervisning på det sätt som den bedrivs vid förskolan på Luntmakargatan 101 inte är förenlig med gällande lagstiftning.

Mot bakgrund av att huvudmannen sedan tidigare förelagts att åtgärda samma brist i sin andra förskola och torde således vara väl förtrogen med vad skollagen föreskriver. Förvaltningen bedömer bristen som allvarlig.

Intagning till förskolans platser höstterminen 2013

Den vikarierande förskolechefen uppgav att förskolan ger förtur till syskon och i övrigt anpassar antalet inskrivna barn till lokalernas utformning och antalet anställda.

Den vikarierande förskolechefen beskrev även att barngrupperna kommer att förändras till höstterminen 2013 och att huvudmannen eftersträvar att, utifrån de barn som redan är inskrivna, bilda så åldershomogena grupper som möjligt. Därmed får, enligt den vikarierande förskolechefen, inga ettåringar plats

på förskolan från och med höstterminen 2013 eftersom förskolans yngsta barn då är två år. Denna förändring har medfört att ett syskon, som är ett år och som enligt den vikarierande förskolechefen har ”health problems”, inte har erbjudits plats vid förskolan.

Förvaltningen bedömer att intagning till förskolans platser inte görs i överensstämmelse med gällande föreskrifter som bland annat anger att varje fristående förskola ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola (8 kap. 5, 18 och 19 §§ skollagen).

Förvaltningens sammanfattande bedömning

Förvaltningens bedömning utgår i första hand från det som framkommit i föreliggande tillsynsärende som gäller förskolan Europaskolan i Vasastan (dnr 11-453/8938).

I förvaltningens bedömning har även beaktat det som framkommit i tillsynsärenden som gäller huvudmannens förskola Lilla Europaskolan på Renstiernas gata 12 (dnr 12-453/3715). Förvaltningen bedömer att beslut ska fattas utifrån ett helhetsperspektiv av regelefterlevnaden i samtliga tillsynsärenden. Till grund för förvaltningens sammanfattande bedömning ligger således de två uppföljande tillsynsinspektioner som genomförts för att klarlägga vilka åtgärder huvudmannen vidtagit utifrån utbildningsnämndens tillsynsbeslut av den 3 februari 2012 (Luntmakargatan 101) samt den 15 juni 2012 (Renstiernas gata 12).

Förvaltningen kan konstatera att förskolan Europaskolan i Vasastan alltså uppvisar allvarliga brister. Huvudmannen har, trots lång tid att åtgärda konstaterade brister, inte vidtagit åtgärder för att avhjälpa dessa. Förvaltningen kan konstatera att flertalet brister kvarstår och att nya brister identifierats vid den uppföljande tillsynen samt att det förhåller sig på motsvarande sätt vid förskolan på Renstiernas gata 12.

Genomförda uppföljningar i huvudmannens båda förskolor visar att huvudmannen brustit i sitt ansvarstagande för förskolorna och att ledning och personal inte getts tillräckliga förutsättningar för att verksamheten ska kunna uppfylla skollagens kvalitetskrav.

Huvudmannen har vid förskolan Europaskolan i Vasastan inte avhjälpt någon av de brister som föranledde utbildningsnämnden att fatta ett tillsynsbeslut i enlighet med skollagens 26 kapitel den

15 juni 2012. Den brist där nämnden tidigare avstod från ingripande kunde inte bedömas då förskolan saknar aktuell verksamhetsberättelse eller annan form av samlad dokumentation, vilket hade krävts för att kunna göra någon form av bedömning.

Vidare kan förvaltningen konstatera att ytterligare fyra brister uppdagats vid den uppföljande tillsynen.

Förvaltningen kan i pågående tillsynsärende konstatera att huvudmannen inte tar det ansvar som krävs för att få bedriva utbildning i förskola genom att sätta sig in i och bedriva sin verksamhet efter gällande bestämmelser.

Förvaltningen föreslår därför att delar av detta beslut förenas med vite för att huvudmannen ska förmås att med stabilitet och varaktighet vidta tillräckligt kraftfulla åtgärder för att avhjälpa förskolans brister. Frågan om utdömande av vite kommer att prövas efter förnyad granskning av verksamheten.

Huvudmannen uppmärksammas på att ett godkännande kan återkallas om ett föreläggande enligt 26 kap. 10 § inte följs och missförhållandet är allvarligt.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Föreläggande med vite:

1.1 Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen huvudmannen AB Parts & Paomees (org.nr. 556702-5696) att vid vite av 250 000 kronor senast den 1 augusti 2014 avhjälpa förskolans brister i enlighet med detta beslut, punkt 1.1.1 – 1.1.4 nedan.

1.1.1 Huvudmannen ska anställa förskollärare så att det pedagogiska arbetet kan bedrivas i enlighet med läroplanens intentioner och skollagens krav (2 kap. 13 §, 3 kap. 3 § och 8 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 se till att utbildningen på samtliga avdelningar bedrivs under ledning av förskollärare (2 kap. 13 §).

- 1.1.2 Huvudmannen ska bedriva förskolan i enlighet med det godkännande som gäller för förskolan (2 kap. 5 § skollagen). Huvudmannen ska till senast den 1 augusti 2014 följa det godkännande som huvudmannen innehar.
Förskolan får inte ha fler än 36 inskrivna barn.
- 1.1.3 Huvudmannen ska följa lagen om registerkontroll i enlighet med vad skollagen och stadens riktlinjer föreskriver (2 kap. 31 – 33 §§ skollagen samt Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag av fristående förskola, kap. 6.5).
Huvudmannen ska skapa en tydlig rutin som säkerställer att en korrekt kontroll av utdrag ur belastningsregistret görs innan anställning sker.
- 1.1.4 Huvudmannen ska utforma verksamhetens systematiska kvalitetsarbete i enlighet med 4 kap. 3 – 6 §§ skollagen och Läroplan för förskolan (Lpfö 98) kap. 2.6.
- Huvudmannen ska se till att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas på både huvudmanna- och enhetsnivå.
 - Huvudmannen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets inriktning är utformad så att de nationella mål som finns för utbildningen i förskolan uppfylls.
 - Förskolechefen ska tillsammans med personalen besluta om hur resultatet av utbildningen och utvecklingsinsatserna kontinuerligt ska följas upp och utvärderas i förhållande till målen i den svenska läroplanen.
 - Förskolechefen ska ansvara för att förskolan har en samlad dokumentation som innehåller förskolans resultat och måluppfyllelse samt en bedömning av verksamhetens utvecklingsbehov i förhållande till målen i den svenska läroplanen.
 - Förskolechefen ska ansvara för att den samlade dokumentationen innehåller beslut om och konkreta mål för de utvecklingsinsatser som ska genomföras i förhållande till de nationella målen.

Om huvudmannen inte följer ovanstående beslut kan utbildningsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vite. Detta kommer att prövas efter uppföljande granskning av förskolan.

Ovanstående beslut kan överklagas i enlighet med bifogad överklagandehänvisning (bilaga 2).

2. Föreläggande utan vite:

2.2 Huvudmannen ska se till att verksamhetens ledningsorganisation följer vad gällande styrdokument anger för skolformen (2 kap. 9 - 11 §§ och 23 kap. 2 § skollagen samt Läroplan för förskolan, Lpfö 98, 2.7).

- a. Huvudmannen ska tydliggöra förskolechefens anställningsförhållande.
- b. Huvudmannen ska se till att förskolechefen har det ansvar och de befogenheter som ska tillfalla en förskolechef och att detta dokumenteras.

2.3 Huvudmannen ska se till att förskolans dokument finns tillgängliga på svenska (26 kap. 4, 7 och 8 §§ skollagen samt Språklagen 2009:600).

2.4 Huvudmannen ska följa skollagens krav om att alla barn, oberoende av sociala eller ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning och inget barn får diskrimineras (1 kap. 8 § och 8 kap. 18 § skollagen, inklusive diskrimineringslagen 2008:567). Huvudmannen ska omgående avsluta avgiftsbelagda aktiviteter, som exempelvis simskola, inom förskolans ramtid.

2.5 Huvudmannen ska följa skollagens krav om att alla barn oberoende av sociala och ekonomiska förhållanden ska ges lika tillgång till utbildning (1 kap. 8 § skollagen, 8 kap. 18 – 19 §§ skollagen).

- a. Huvudmannen ska omgående se till att inget barn diskrimineras vid intagning av barn till förskolans platser.
- b. Huvudmannen ska se till att verksamhetens urvalsregler överensstämmer med det som skollagen och Stockholms stads riktlinjer för godkännande och bidrag för fristående förskola medger.

3 Beslutet justeras omedelbart.

Bilaga:

1. Inspektionsrapport från uppföljande tillsyn den 18 juni 2013.
2. Överklagandehänvisning.